

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 11. december 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 220 (alm. del) efter ønske fra Mattias Tesfaye (S) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 220:

Vil ministeren redegøre for, om og hvilken betydning Højesterets dom af 17. januar 2017 (sag 216/2017) får for den i Finanslovsaftalen fra 2019 aftalte skærpelse af straffen, når en person på tålt ophold eller en udvisningsdømt overtræder opholds-, melde- og underretningspligten?

Svar:

1. Det følger af udlændingeloven, at udlændinge på tålt ophold og kriminelle udviste som udgangspunkt skal pålægges kontrolforanstaltninger i form af opholds-, melde- og underretningspligt. Myndighederne skal dog undlade at træffe afgørelse om pålæg af kontrolforanstaltninger over for de pågældende, hvis særlige grunde taler herfor, herunder hvis det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det følger endvidere af udlændingeloven, at manglende overholdelse af de pålagte kontrolforanstaltninger kan medføre strafansvar efter udlændingelovens regler.

Aftalen om finansloven for 2019 på udlændingeområdet indebærer, at straffen for overtrædelse af pålagte kontrolforanstaltninger skærpes markant.

2. I dommen af 17. januar 2017 (U 2017.1218H) har Højesteret i en konkret sag taget stilling til, hvor længe en udlænding på tålt ophold inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser kan være pålagt opholds- og meldepligt.

I dommen fandt Højesteret, at et pålæg om opholdspligt efter 3 år og 11 måneder udgjorde et uproportionalt indgreb i den pågældende udlændings bevægelsesfrihed i strid med artikel 2 i 4. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Eftersom Højesteret fandt påbuddet om opholdspligt ugyldigt,

3. januar 2019

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 21354
Akt-id 598940

fastslog Højesteret, at afgørelserne om meldepligt som følge heraf var ugyldige, men at det ikke udelukkes, at der kan træffes en ny afgørelse om meldepligt.

Dommen indebærer – helt overordnet set – at det må antages, at en udlænding, som opholder sig i Danmark på tålt ophold, som hovedregel ikke kan pålægges opholdspligt ud over ca. fire år, dog således at opholdspligten for en udlænding, der er udvist som følge af, at den pågældende er til fare for statens sikkerhed mv., kan opretholdes i en længere periode. Der kan for en nærmere redegørelse for dommens indhold henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 31. marts 2017 om konsekvenser af Højesterets dom af 17. januar 2017 vedr. ophold- og meldepligt.

3. Højesterets dom har i sagens natur den konsekvens, at en udlænding på tålt ophold, der får ophævet opholdspligten, ikke kan straffes for manglende overholdelse af opholdspligten. Det bemærkes, at underretningspligten, der er knyttet til opholdspligten, i så fald også vil blive ophævet.

Det forhold, at opholdspligten er ophævet, ændrer dog ikke ved, at de pågældende fortsat er på tålt ophold, og at de danske myndigheder fortsat har en interesse i at føre kontrol med de pågældende udlændinges opholdssted, og er som anført ikke til hinder for, at de pågældende kan pålægges meldepligt hos politiet.

Politiet vil i den forbindelse skulle foretage en selvstændig vurdering af, om udlændingen fortsat skal være pålagt meldepligt, og i givet fald en vurdering af omfanget af den pålagte meldepligt. Det vil i den forbindelse være udgangspunktet, at et pålæg om meldepligt skal opretholdes uændret, uanset at Udlændingestyrelsens pålæg om opholdspligt er blevet ophævet, og at meldepligten alene nedsættes i forhold til det hidtidige omfang eller ophæves, såfremt dette ud fra en konkret vurdering i den enkelte sag findes at være nødvendigt som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller som følge af andre særlige grunde.

Den pågældende udlænding vil ved manglende overholdelse af meldepligten kunne idømmes straf efter udlændingelovens regler – også efter de skærpede strafferegler, som foreslås gennemført som led i udmøntning af finanslovsaftalen.

Det bemærkes, at Højesteret i dommen alene har taget stilling til spørgsmålet om pålæg af opholds- og meldepligt over for en udlænding på tålt ophold. Højesteret har ikke taget stilling til, hvor længe pålagte kontrolforanstaltninger kan opretholdes over for en kriminel udvist. Det er i den forbindelse ministeriets opfattelse, at kontrolforanstaltningerne må antages at kunne opretholdes i en betydelig længere periode over for kriminelle udviste.

4. Det bemærkes, at jeg forventer at fremsætte lovforslag, hvori der bl.a. foreslås en nyaffattelse af bestemmelserne om opholds-, underretnings- og meldepligt med det formål at præcisere, at en udlænding på tålt ophold ikke er omfattet af artikel 2 i den 4. Tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, idet den pågældende ikke har lovligt ophold her i landet.

Den foreslåede præcisering ændrer ikke ved, at myndighederne som hidtil skal vurdere, om et pålæg om opholds-, underretnings- og meldepligt rejser spørgsmål om forholdet til Danmarks øvrige internationale forpligtelser, herunder navnlig artikel 8 i EMRK om beskyttelse af ret til respekt for familie- og privatlivet.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets generelle opfattelse, at en vurdering af opholds-, underretnings- og meldepligten i forhold til EMRK artikel 8, i de fleste tilfælde ikke vil føre til et andet resultat end den hidtidige vurdering af de nævnte forpligtelser i forhold til artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til EMRK.

Det kan imidlertid ikke afvises, at vurderingen efter EMRK artikel 8 i det konkrete tilfælde vil føre til et andet resultat som følge af, at der er tale om et indgreb i en anden rettighed (retten til respekt for familie- og privatliv i stedet for retten til fri bevægelighed).

Det bemærkes, at det er op til domstolene inden for strafferammen at fastsætte længden af straffen for overtrædelse af opholds-, underretnings- og meldepligt.

Sådan vil det også være, når vi skærper straffen, herunder straffen for overtrædelse af meldepligt for udlændinge på tålt ophold, hvis opholdspligt er ophævet. Herefter skal domstolene blot udmåle straffen inden for den nye højere strafferamme, som vi fastsætter, ligesom de skal anvende det strafudmålingsniveau, som vi kommer til at angive i forarbejderne til den lov, der skal udmønte strafskærpelsen.

Inger Støjberg

/

Frederik Gammeltoft